

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA

LET 2. — ŠTEV. 30

NOVO MESTO, 27. JULIJA 1951

ČETRTLETNA NAROČNINA 75 DIN

IZHAJA TEDENSKO

S partizani po zmagoslavnih poteh ljudske revolucije

Gornje Laze, 17. julija.

V dolini pod nami so se kopale v jutranji megi Susice, še nižje pa so se Dolenjske Toplice sploh izgubile v zamazanah oblakih. Če ne bi vedel, da smo sredi poletja, bi vsakomur verjel, da je pust, moker in kratek oktobrski dan.

Na rjavcu je odhitel komandant Plevnik na celo patrulje, za njim na belcu kapetan Lazo Mandič. Fantje so stopali v koloni resni in v napetem pričakovanju. To, o čemer so v urah predvojne vzgoje toliko kralj govorili, še večkrat pa slišali doma pripovedovati od očetov, bratov in znancev, je zdaj tudi tanje resnica: v partizane gredo. V rokah stiskajo puške, v žepih pa jim zvončila maneverno streličko.

Komaj smo zavili v gozd nad Lazami, je začelo pršeti. Načrpal rahlo, da si bili vesel hladu, ki je zavel v razgret obraz, potem vedno močnejše. Ko smo prišli do Šobarjeve domačije na Gornjih Lazah, smo bili že pošteno mokri. Borcev to ni motilo. Hitro so se zapletili v pogovor z belokranjsko predhodnico, ki je natikala janca na raznje in pripravljala ogenj.

Žvičja in zmaga belokranjske patrulje

Novomeščani borbe na Lazah niso pričakovali. »Ob osmih smo se zmenili za predajo zastave, no, menda bodo prišli točno...« so se pogovarjali štabovci novomeške patrulje. Dež je rahlo rosil, borce so posedali pod kapi gospodarskih poslopij. Podpolkovnik Drago Jerman, ki je dotlej stal pred hišo in se pogovarjal s Šobarjevimi, je ob daljnem zvoku motorja v kamionu počasi odšel proti gozdu. Čeprav ima dopust, ga je partizanski potoh zabil v gozd. Takrat se je Novomeščanom posvetljo.

»Hitro širje k avtomobilu, dva ga zaražita, dva pa pripeljite Belokranjcem sem!« je ukazal Lojze. Komaj pa je straža odšla, je na robu gozda udaril po njej ogenj sovražnikove patrulje. V zadnji sekundi so se Novomeščani zavedli, da gre zares.

»V strelce!« so zavili komandirji vodov. Borce so planili iz vasi, vrazilj Belokranjci pa so že jurišali čez čistino. Vedno več se jih je kazalo iz gozda, pojavili pa so se tudi že v dolinici pod vasio. Med njimi so bili skoraj sami starci, izkušenji borcevi. Nekaj je bilo pravih velikanov, ki so vihteli puške kakor igračke. Mlad fant iz Uršnega sel, ki so mu hoteli Belokranjci odvzeti orožje, se jih ni dal. Prišlo je do vročih, nasajenih besed in groženj. V zadnjem hipu so se fantje umirili. Komisar belokranjske čete je posegl vmes:

»Fantje, zapojmo! Kaj nismo ena vojska?«

Novomeščani, ki niso razpoznavali straž okoli vasi, so prvo bitko izgubili. Z malo kislimi obrazi so pripeljali z Belokranjci v

Martinu Koscu iz Gaberja je pomagal sanitec, ki bi sicer ostal brez dela

PO DESETIH LETIH

Blizu 300 aktivistov bivšega novomeškega okrožja se je zbral v nedeljo v Zagradu pri Novem mestu. Zbor najstarejših sodelavcev Osvobodilne fronte, prvo borcev narodnoosvobodilne vojne in svojemu ljudstvu nadveč predanikom komunistov iz Dolenjske je bil veličastna manifestacija v okviru številnih proslav, s katerimi smo se spominjali 22. julija — praznika vsejudeške vstaje.

Okoli devetih so se aktivisti s kamicami odprljali proti Starem gradu, kjer jih je pred bivšo Beceletovo hišo čakal v prijetni senci lepo okrašen prostor. Ob 11. uri so se starci aktivisti in drugi gostje podali v gozd ob Beceletove jame, kjer je bilo odkritje v skalo vzdano spominske plošče nad bunkerjem, v katerem so bili 23. novembra 1942 izdan trije partizani. Slovesnost je začel v imenu krajevnih Zvez vitezov Št. Peter tov. Miha Jerman. Po enominutnem molku v spomin padlih je odkril spominsko ploščo, godba novomeške garnizije JA pa je odigrala medtem himno Hej Slovani. Nato je govoril tov. Franc Černe-Klemen o dogodkih 23. novembra 1942. Tega dne so bili v bunkerju Vinko Kos in Vinko Paderšič, oba člana okrožnega odbora OF, Alojz Gregorčič, sekretar rajonskega komiteja KP in odbora OF Št. Peter, ter aktivist Žura, ki jih je izdal že prejšnji dan Italijanom. Dan po ofenzivi so prisli Italijani pred jamo. Klicali so partizanom, naj se predajo. Žura se je takoj predal, Paderšič, ki je uvidel, da ni več rešitve,

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne

goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne

goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne

goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne

goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne

goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil številne

goste in stare borce, ki so prihitali na slavnost v Zagrad iz Beograda, Niša, Ljubljane in številnih drugih krajev Jugoslavije, še predsednik Izvršnega odbora OLO tov. Viktor Zupančič in jim želel v imenu ljudstva vsega okraja dobrodošlico. Med starimi aktivisti so bili poleg vidnih funkcionarjev oblasti, Partije in odborja JA tudi: soredniki padlih: Gregorčevi, Kosovi, Slavka Becele-Ramovič in Franc Becele.

V prijetni zabavi in krajših izletih na Trško goro je nato potekel prvi zbor aktivistov, izmed katerih so se mnogi po vojni spet prvič srečali na zgodovinskih krajih narodnoosvobodilne vojne.

se je v jami sam ustretil, Gregorčič in Kosa pa so Italijani z bombami in s plini spravili iz bunkerja ter ju kasneje zverinsko umorili. Izdajalec Žura je dobil začušeno plačilo — sodilo ga je ljudstvo. Tovariš Klemen je podprt počutjevalno delo Beceletove družine, ki je pomagala partizanom od vsega začetka. Okupator se je maščeval nad zavedno slovensko družino in je ubil Beceletovo mamo, očeta, sina in hčerkino.

Podpolkovnik Vid Jerič je zatem pozdravil vse aktiviste v imenu Armade in objavil, da bo ljudeka vojska vedno in

povsod čuvala pridobitve narodnoosvobodilne vojske, v kateri so padli naši najboljši za svobodno domovino. V imenu

okrajnega komiteja KPS in okrajnega ljudekskega odbora je nato pozdravil števil

Lesnoindustrijsko podjetje letos uspešno gospodari

Med podjetji, ki so v zadnjih letih težko — ali pa sploh ne v celoti — izvrševala letne načrte obveze, je bilo na prvem mestu Lesno industrijsko podjetje Novo mesto. Zaradi pomanjkanja delovne sile in slabe delovne discipline so bile potrebne pri sečnji lesa frontne brigade, letna obveza pa ključnu temu ni bila izvršena. V finančnem pogledu so bile frontne brigade precejšnje breme podjetju.

Letos pa je pri lesno industrijskem podjetju precej drugače. Ne samo, da ne bo treba frontnih in drugih brigad pri sečnji lesa: podjetje s stalno delovno silo redno izpoljuje mesečne in kvartalne načrte obveznosti in jih še znatno presegajo. Tako so do konca junija izpolnili letno obvezo v sečni lesa (faza A) s 70%, spravilo lesa iz gozda (faza B) z 51% in prevoz lesa do postaje in skladišč z 41%. Iz številke je razvidno, kje ima podjetje največje težave. Deloma v spravilu lesa iz gozda, največ pa pri prevozu lesa po kamionskih cestah. V gozdu, prav tako pa na kamionskih cestah je še 29% letnega plana lesne mase, kar pomeni velike količine lesa, ki propada. Sploh je prevoz lesa pri lesnem industrijskem podjetju eno najojživjih pri izpolnjevanju obveznosti. Gozdno avto-podjetje nima dovolj zmogljivosti s svojimi kamioni, dogodi se pa tudi večkrat, da se ti razpoložljivi kamioni zaradi nediscipliranosti posameznih šoferjev niso dovolj izkorisčeni. Sem in tja dobijo še kak kamion od drugod, toda vse to je premalo, zato posvečata tako direktor kot upravni odbor podjetja sedaj največjo skrb prevozu lesa do postaje.

Kje je treba iskati vzroke za letošnje uspehe? Letos so se izvrševanja letne obvezne lotili pri glavi: se pravi v začetku leta, tako da se ne bo treba na koncu leta lovitvati za rep, kar se je prej često dogajalo. Za vključevanje delovne sile so se pravočasno pobrigali in hkrati vodili največjo skrb za redno preskrbo zaposlene devilstva, s čimer se je delovna disciplina povečala, odhajanje delovne sile pa zmanjšalo. K uspehom pa je pripomogel tudi dosledno izvedeni način akordnega dela v vseh stopnjah proizvodnje, česar po drugih podjetjih še nimajo.

ZIČNICA — FURMANSKA SMRT

Menda si mehanizacija proizvodnje niker tako težko ne utira pot kot pri sečnji in spravilu lesa, kjer so za mehanizacijo tudi veliko težje pogoji. Najbolj razširjen način mehanizacije v proizvodnji je spravilo lesa iz težko dostopnih krajev po žičnicami. Tudi lesno industrijsko podjetje Novo mesto je v začetku oktobra 1950 začelo z gradnjo dajše žičnice iz Straže na Brezovo reber. Toda zaradi nesposobnosti pre-

vzemnika gradnje in prejšnjega gradbenega odseka podjetja se je gradnja žičnice zavlekla do letošnje spomladis. Precejsen odstotek neodpeljanega lesa na račun te zamude pri gradnji žičnice. Podjetje je bilo prisiljeno poklicati na pomoč drugo skupino strokovnjakov, ki so žičnico končno spravili

Tisoč kubikov hlodovine čakajo na prevoz z žičnico

v obrat. Danes priteka v Stražo po približno 2.800 m dolgi žiči dnevno okrog 70 do 80 kubičnih metrov lesa, približno 4 vagone. Ce bi hoteli ali pa moraliti to lesno maso spravljati z vozniški, bi bilo treba vsak dan najmanj 40 parov konj!

Tudi pri vlačenju lesa si podjetje že deloma pomaga s stroji. Mali okretni motorji vlačilci na gosenice, imenovani »Catepillerji«, uspešno vlačijo težke hlobe iz najbolj nedostopnih krajev. Tam, kjer tak vlačilec ne more do hloha, si pomaga z vtijem in jeklenim vrvjo. Ker je stroj izredno močan, spravi vsak hlob iz vsakega mesta. Takih strojev bi podjetje potrebovalo še več, ker se bo s tem zmanjšala potreba po režijskih konjih in pogodbnih voznikih in bi se proizvodni stroški spet znižali. En tak stroj naredi dnevno približno toliko kot štiri pari dobroih konj in mu ni treba zobanja, krme in opreme, pač pa samo nekaj litrov surove nafte.

GOZDNI RED — OSNOVNA NALOGA LOGARJEV IN DELAVEC V GOZDU

Letošnje leto so pri lesnem industrijskem podjetju uvelji nov način pogodb za izdelavo gozdnih sortimentov. Posamezna skupina je prevzela določen prostor za posek in izdelavo vseh sortimentov in očiščenje sečišča po predpisih gozdnega zakona. S tem se je gozdni red utrdil: vsak delavec res pazi, da ne dela po nepotrebni škode v gozdu, ker samo dejansko odgovarja za tako škodo. Tega prejšnja leta ni bilo in zato so bile razmere v gozdu vse prej kot urejene. Kako so posamezne skupine razumele, da je treba tudi gozd čuvati kot našo skupno lastnost, se najbolj vidi pri 3 članski delavski skupini Hengiman, ki dela pri gozdni manjuplacji Poljane. Minister za gozdarstvo je osebno nagradil vseh pet članov skupine, ker puščajo za seboj vzdorno očiščena sečišča. Poleg te nagrade pa je vsak član skupine še prejel nagrado od »Koteks« za prvočrveno čreslovino, ki jo je skupina napravila. Hengimanova skupina je znana tudi kot večkrat udarna in je že lani v juniju izvršila petletko.

ENA SKUPINA V SESTIH MESECIH 4.000 METROV DRV!

Pogoji, pod katerimi dela danes gozdni delavec, so bistveno drugačni

kot so bili v stari Jugoslaviji. Prej si je moral delavec sam skrbeti za orodje, hrano in streho v gozdu. Sedaj mu tega ni treba. Orodje mora priskrbeti podjetje in prav tako postaviti na delovnišču potrebljeno barako za stanovanje in kuhanje. Tudi hrana se sedaj po večini dostavlja na delovišča. Prej je gozdni delavec navadno spal v nizki, s skorjam ali skodljami pokriti bajti na otepeli slame ali na mahu. Sedaj so na vseh deloviščih lične lesene barake z vrati, okni in pogradi. Živiljenjski pogoji gozdnega delavca so se znatno izboljšali. Kaže, da so ti pogoji najboljši v Sloveniji, ker delavci, ki pridejo iz drugih republik, radi delajo in ostajajo v Sloveniji. Tako dela letos več skupin delavcev iz Bosne pri lesno industrijskem podjetju Novo mesto. Samo skupina Galešica iz okolice Prijedora je napravila v šestih mesecih okrog 4.000 prostorninskih metrov drv! Povprečno napravi vsak delavec po 3 do 5 pm drva na dan. Z zaslujkom so zadovoljni, da tudi glede hrane se ne pritožujejo, čeprav res včasih ni te ali one stvari. Sedaj bo šla večina skupin domov za košnjo in žetev, potem pa se spet vrnejo na delo.

Pomanjkljiva pa je pri naših gozdnih delavcih slab obdelava sortimentov lesa. Tudi na pravilno izrabu lesa se polaga premalo pažnje. Vendar ni krivda samo delavcev, pač pa tudi lesnih manipulantov, ki vodijo delo. V bodoče bo treba več skrbiti za boljšo obdelavo in čim smotrnejše izkorisčanje lesa, najmočnejšega faktorja našega gospodarstva.

R.

Pomanjkljiva pa je pri naših gozdnih delavcih slab obdelava sortimentov lesa. Tudi na pravilno izrabu lesa se polaga premalo pažnje. Vendar ni krivda samo delavcev, pač pa tudi lesnih manipulantov, ki vodijo delo. V bodoče bo treba več skrbiti za boljšo obdelavo in čim smotrnejše izkorisčanje lesa, najmočnejšega faktorja našega gospodarstva.

TREBANJSKI OKRAJ se je pripravil na 22. julij z živahnim političnim delom. Sodelovanje vseh organizacij je pokazalo

način naših gozdov, da so bili pravilno izbrani.

Dolga je vrsata poročila, dopisov in vesti,

ki smo jih že dne dobili v uredništvo Dolenjskega lista o številnih proslavah in pr

reditvah, posvečenih 22. juliju. Polovico

štetele ali pa še več bi napomnil z njim.

Nazalamo v izčrpnu preizku nekaj na

večnjih dogodkov in slavnosti.

BELA KRAJINA je 21. in 22. julija raz

la, na katerih so bili navzoči zastopniki od

borov OF, vseh ostalih organizacij in pred

sednik ter tajniki KLO. Govoril je pred

sednik OLO tov. Lovro Grden o borbah,

uspehih v prispevku trebnjega okraja

in zavestnih planu na sejih je govoril tudi

ljudske poslane podpolkovnik Nace Majcen.

Slede je bila poslana pozdravna resolucija

maršala Titu, pozdravna pisma pa so bila

poslana tudi tov. Mihal Marinku, Franetu

Leskošku, predsedniku vlade in in Prezidiju

Dolenjske skupščine LRS.

Automoto krožek v Trebnjem je organiziral 22. julija ocenjevalno krožno vožnjo

na čast praznika vstaje na prečki Mirna-Sv.

Križ-Catec-Vel. Loka-Trebnje. Strešelska drž

ina je pridružila ocenjevalno strešljanje fiz

kultura pa je imela več nastopov. SD Tri

glav. Trebnje, je odigral prvo programno

prijetje tekmo proti SD predstavnikom iz zavet

kočevske skupščine.

KOČEVSKA je praznovala praznini vse

ljudske vstave slovenske narode nadave

slavoslovene. Na številnih mitingih in akade

mijah se je zbralo nad desetstotnih prehivalje

okraja, ki so počastili nadležne žrtve in

borce NOB. V številnih govorilih na parti

zavetnih zborih so govorilci poudarili na

desetimi leti dvignili načinovanje Slovenske

zavetne straže, tov. Lojze Lovšin, predstavnik

<p

Drobline iz dolenske popotne mathe

Pred tednom dni sem nehal v Novem mestu; malha se je medtem napolnila, da sem jo komaj oprtal. Ko sem za nekim ogljom stresal drobtine iz torbe — le nikar ne recite, da nimam smisla za red in snago! Imel sem ga, pa so me pokvarili tisti Novomeščani, ki stresajo perilo, predpravnike in se marsikar kar na ulice — me je ustavil pismeno — in mi potisnil v roke kup pismen in dopisnic. Na vse strani me vabijo; Janez sem, Janez tja, pridi in poglej, zapisi, raziski, pomagaj, povej naprej, to ni lepo, ono ni dobro, tam se nekdo prepripa z zakonom, kdo bi zmogel vse to? Bo že slo, sem si dejal, če ne hitro, pa počasi. Zadnjic mi je nekdo besedico počasi zameril; no, nič hudega, na Janeza Popotnega bo še marsikdo jezen, večina pa ga bo vesela, ker bo kazal stvari take, kakršne so.

Prvo, kar sem uzel, je bila prijateljska vest, da me je fotograf Beli miš pretekli dini iskal. Poleg prve reklamne omnice je obesil še drugo. Oglas v njej se je razlikoval od prvega le v tem, da je bil za polovico krajski, zdaj pa sta v obeh samo fotografija.

Zavil sem do Vrat, po Ljubljanski pa si nisem upal naprej. Malo slabše sem bil blečen, na Ljubljanski cesti pa za takem in za cigane ni prostora. To skrbita dva psa — soseda, ki posebno ob tržnih dneh neusmiljeno tulita in bevska v cigane. »Gospod, jaš ponšaš kolom ubil!« se mi je pridušal na oglu krepak cigan, ki je bil stcer spodobno blečen, pa ga je mrcina pasja vendarle spoznala. Zavil sem na Glavnem trgu po stranskih ulicah. Zidu med številkama 1 in 5 v Jurjevi ulici sem se v loku umaknil. Ne bi rad, da bi poročali o meni:

»Žtev podstuge zidu je postal pred dnevi priljubljen...« in tako naprej. Znanec mi je na strehi Križatije pokazal luknje, kjer so nekoč čepele opeke, zdaj pa jih zamaka dež. Na Domu ljudske prosvete se je zarežala vame velika rdečasta stena, ki se vedno žalostneje poslavila od ometa.

»Se eno zimo, mi je na Florjanovem trgu povedel strokovnjak, »pa bodo lahko s prstom kopoli opiko iz zidu! Trikrat večji bodo potem stroški, kakor bi bili zdaj, če bi steno ometali.«

Zamislil sem se nad preprostim računom, na spodnjem delu trga pa sem se spotaknil ob velli kup kock. »Neroda! so me pozdravili delavci, »ne hodi po tlaku, dokler ni zvaljan!« Pomelem sem si oči — in zabeležil:

19. julija so začeli tlakovati cesto skozi Novo mesto.

Prekrkob črnegledcev se spet niso urestili, cesta bo vendarle tlakovana še letos. Na mostu sem raztrgal dopisanico iz Črnomlja, na kateri so mi pisali znanci: »Ti si urce zamudila...« Ne boste, sem dejal, zdaj se kosajte z Novomeščani, kdo bo prej hodil in plesal po gladih ulicah!

Stokanje in tarnanje me je v Preternovi ulici poleg kamnoseka vrglo iz premišljavanja. Dva sejalna stroja, nad katерima »drži roke« uprava državnih posestev in pitališč Novo mesto, vedenira že meseca in mesecu na soncu in dežu. Nihče se ju ne usmili. Na boljsem so ostali stroji posestev, ki sicer stoje na dvojničku čisto na prostem, pač pa pod kapon... Morda jih preizkušajo, koliko vzdričeče na zraku, sem pomisli, sosed pa mi je povedal, da so upravi že svetovali, naj stroje skrbnejce upravlja, pa nismo.

Kam, ljudje? sem na mostu upraval zrnance, ki so cekri in torbami hitedi iz mesta in mesto. »Po mesev v Stopiči, v St. Peter, kjer je zadnjic ostalo pol pola; pa v St. Jernej in drugam. Mar ne veš, da ga sekajo povsod, le v mestu ga nismo.«

Nisem vedel, priznal sem jim odkrito. Tudi tega nisem vedel, kar mi je nato povedel Fler Krivostegno, ki mi je dal v travi ob poti piti iz sodka, da prodajajo v nekaterih gostilnah na Dolenskem vodeno vino. »Kontrole je premalo, mi je od slovenskega dejal Flere, »sicer bi prodajali krčmarji prave maligane in ne vodenih solz...«

Do Birčne vasi sem jo mahnil peš. 25 koscev-prostovoljev je kosilo na travniku zadružne ekonomije, predsednik kmetijske zadruge pa je prisel mimo s puško na ram in zabil v hladni gozd še upravnika ekonomije.

»Lej jih, kako so pridni, ta dva gresta pa nad listice! To je vodstvo, da že dolgo ne takega!«

Se to sem zvedel, da so prasiči na ekonomiji na debelo zamazani z blatom, nekaj korakov od hleva pa je slame dolvolj na razpolago. Menda ne čakajo, da bo svinjam nastiljala ljudska inšpekcijska?

V Birčni vasi sem stopil na ulak. Nekdo me je vabil v drugi razred, pa sem hvaležno odklonil, ker nisem imel s seboj vrteče, da bi jo podložil na zaščitno, ostudno umazan sedež, ki se mu je nekoč v starih časih rekalo »blazina...« Spomnil sem se stolnici naših železnic in parole: Skrbimo za kulturen prevoz potnikov.

V Črnomlju so me obsuli s kose novic. Drago me je vlekel v gospinsko podjetje MLO, kjer moras vseti dopust, da prideš na vrsto. Če v gostilni ni piva, bom morda postrežen v kleti kakor nekateri, sem mislil, pa ni bilo tudi tam nič. Na popravilo vodopoda čakajo ljudje v mestu tudi po 14 dni. Hugo je v takem krajtu, če počvi cev. Se huje, če se moraš kam peljati z avtomobilom prevozništva. Do Travniku nad Ribnikom ti računajo 86 km, če pa grek tja pes, občutis na nogah, da jih je komaj 33... Kdor misli v Črnomlju zboleti, naj si premisli. Pred kratkim so uslužniki okrajnega ljudskega odbora ili k zdravniku na preglej, ker so potrebovali zdravniška spricelava za dokumente, ki jih je zahteval personalnik na okraju. Oddali so listke

pomočnici v ambulanti, nato pa je tovarišica, ki bi bila prva na vrsti za preglej, sprejela spricelavo za vse čakajoče, katerih zdravnik še videl ni. »Brez znakov bolezni notranjih organov, zdravi udi in čutila. Diagona: »zdrave« je pisalo na listkih. Čez teden dni nato pa je na sindikalnem sestanku likal »personalni uslužnec, ki se se zaradi bolezni izgovarja, da ne morejo k prostovoljnemu delu. »To so sami izgovori, jim je dejal, »na spricelavah jasno in po domače piše, da ste vst zdravi. Pa so vmes ljudje z bolnimi željadi, nosijo očala st. 6 itd.

V Kanižarici sem se ustrasil pojedino prodajalcev v rudniški zadruži, ki je muhava in naganja ljudi iz zadruge tudi z besedico »mars«, čeprav nima pravice poveljevati ljudem v korak. Na posrežbo moraš dostikrat čakati dlje kakor je potrebno, so mi povedali ljudje in ko zmanjka prodajalki drobiža, ga morajo še sedem tekmovač, ki so bile med prvim. Takih in podobnih tekmovani si ljudje že leže še več.

SETEV V DOL. TOPLICAH ZAKLJUČUJEJO Z ZETVIVO

Zetev v Dol. Toplich je v glavnem končal. Ječmen in pšenica sta bila pospravljena v lepem vremenu, vendar pridelek ni bil tako lep kot so kmetje privočavali. Dež in megla sta precej skodila že tedaj, ko je žito evetelo, zato klasie ni tako polno in pravilno, tudi žira zrna niso tako klena, kot bi moral.

Po končani žetvi bo Krajevni ljudski odbor pridelk z odkupom, o čemer so obveščeni že vsi obvezniki. Nekateri kmetje so bili zaradi vremenskih prilegov precej prizadeti in je bil pridelek manjši kot so privočavali. KLO je določil posebno komisijo, ki bo na tem mestu ugotovila škodo, kar se bo upoštevali obvezni oddaji. Pritožb kmetov, ki morebitno škodo also privočavili pravocasno, ne bodo mogli upoštevati, ker so žito že počeli preden je mogla komisija ugotoviti delansko škodo.

G. D.

Kočevski okraj je že drugič imel čast, da je tovariš Tito kumoval pri njih.

Iz naših krajev

TOVARIS TITO JE KUMOVAL V KOČEVSKEM OKRAJU

V partizanski vasi Podpreska pri Logu potoku se je malemu kmetu Rudolfu Turku rodil deseti otrok, kateremu je kumoval tovariš Tito.

Odpoljanec tovariša Tita, major JA Jože Kromar iz Ribnice, je v spremstvu predstavnika množičnih organizacij okraja Kočeve izročil staršem čestike, darilo in denarno nagrado.

Kočevski okraj je že drugič imel čast, da je tovariš Tito kumoval pri njih.

TEKMA ZANJIC V MOKRONOGU

V Mokronogu je bila v nedeljo zani-

miva tekma žanjic na njivi okrajne ekonomije, nato pa vrtna veselica. Tekmovalo je šestnajst žanjic, radovednost pa je prigrala na kraj tekmovanja okrog 400 gledalcev. Zanimivo je bilo gledati, kako so se ženke »usekale«. Najhitrejša je bila zadružnica Soncova iz St. Janža, ki je prejela lepo nagrado. Nagrada je prejelo še sedem tekmovač, ki so bile med prvim. Takih in podobnih tekmovani si ljudje že leže še več.

S. U.

TREBANJSKA MLADINA NA IZLETIH

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Enkrat je došlo posebno komisijo, ki je poseljalo župničko gnojilo.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih razmerah.

Letošnje ugodne vremenske prilike so dovedle kmete v Suhu krajino — zlasti v okolici Žužemberka in Dvora — do tega, da so zaseči razmislili, kakši bi poseljali v temenih raz